

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Zdeňka Kühna, soudce Ondřeje Mrákoty a soudkyně Michaely Bejčkové v právní věci žalobkyně: **Odborová organizace Sluníčko**, se sídlem Petrušov 152, Staré Město, adresa pro doručování: Tovární 14, Moravská Třebová, proti žalované: **Česká advokátní komora**, se sídlem Národní 16, Praha 1, proti rozhodnutí žalované ze dne 20. 7. 2018, čj. 10.01-000773/18-002, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 17. 7. 2019, čj. 14 A 188/2018-38,

t a k t o :

- I. Řízení **s e z a s t a v u j e .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] NSS obdržel dne 1. 8. 2019 kasační stížnost žalobkyně (stěžovatelky) proti usnesení městského soudu ze dne 17. 7. 2019. Tímto usnesením městský soud zastavil řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 20. 7. 2018, kterým žalovaná neurčila stěžovatelce advokáta podle § 18 odst. 2 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii.

[2] Současně s podáním kasační stížnosti stěžovatelka nepředložila soudu plnou moc udělenou advokátovi pro zastupování v řízení o kasační stížnosti a neuhradila soudní poplatek za kasační stížnost. NSS ji proto usnesením ze dne 13. 8. 2019, čj. 10 As 265/2019-5, vyzval, aby ve lhůtě 15 dnů zaplatila soudní poplatek ve výši 5000 Kč (výrok I.), a aby ve lhůtě 7 dnů od jeho doručení předložila plnou moc udělenou advokátovi nebo ve stejné lhůtě prokázala, že její zaměstnanec nebo člen, který za ni jedná, má vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie (výrok II.). Usnesení bylo stěžovatelce doručeno dne 16. 8. 2019. Stěžovatelka ve stanovené lhůtě nepředložila plnou moc ani neuhradila poplatek za kasační stížnost.

[3] Stěžovatelka v souvislosti s poplatkovou povinností v kasační stížnosti namítala, že je odborovou organizací, která je v souladu s § 11 odst. 2 písm. t) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, osvobozena od poplatku. Od povinnosti hradit soudní poplatek tedy prý měla být osvobozena jak v řízení před městským soudem, tak v řízení o kasační stížnosti.

[4] Právní povahou stěžovatelky se NSS zabýval již dříve v rozsudku ze dne 29. 3. 2018, čj. 9 As 79/2018-16, body 25 a 26, ve kterém uvedl, že ze stanov založených do sbírky listin spolkového rejstříku jednoznačně vyplývá, že

„předmětem a cílem stěžovatelky má být obrana zájmů jejích členů v soudním řízení, a to formou zastupování v soudních sporech či poradenstvím při výběru jiných zástupců. Z ničeho ale nevyplyvá, že by se stěžovatelka účastnila nebo plánovala účastnit jakéhokoli jednání se zaměstnavatelem, které je pojmovým znakem odborové organizace a důvodem, pro který se v ní zaměstnanci sdružují. Dále není z ničeho zřejmé, že by se jednalo o sdružení osob, které spojuje zaměstnání u konkrétního zaměstnavatele a snaha o společné hájení s tím souvisejících zájmů. Odborová organizace sice může zastupovat své členy v soudních řízeních podle § 26 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů, což je výjimkou z pravidla, že zástupce účastníka řízení musí být fyzická osoba (§ 24 odst. 1, věta první, téhož zákona). Tato možnost je však odvozena od postavení odborové organizace, která sdružuje zaměstnance za účelem zlepšení jejich postavení při sociálním dialogu se zaměstnavatelem. V žádném případě nelze připustit, aby došlo k vytvoření spolku osob, které se formálně označí za odborovou organizaci, aniž by směřovaly k realizaci jejího hlavního účelu, a pouze zastupovaly fyzické osoby v soudním řízení. Takový postup by byl obcházením obecného zákazu zastoupení účastníka řízení právnickou osobou a vedl by k nepřipustné aplikaci speciálních pravidel, která se zastupování účastníka odborovou organizací týkají.“

[5] Přestože stanovy stěžovatelky obsahují obecná tvrzení, že je oprávněna jednat v pracovněprávních vztazích, nelze z ničeho dovodit, jaké zaměstnance má sdružovat, či zájmy má jakožto odborová organizace hájit, ani to, že by se měla jakkoliv angažovat v sociálním dialogu. Nelze připustit, aby určitá skupina osob označující se za odborovou organizaci, která si jako předmět své činnosti zvolí „kontrolu činnosti státní správy, zejména rezortu Ministerstva spravedlnosti ČR“ (jak uvádí stěžovatelka ve svých stanovách ze dne 30. 7. 2017, viz cit. rozsudek 9 As 79/2018, bod 14), požívala benefit spočívající v osvobození od soudních poplatků, neboť jejím pravým účelem není ochrana hospodářských a sociálních zájmů zaměstnanců, které sdružuje.

[6] Právní forma stěžovatelky – tedy to, zda je či není odborovou organizací, bylo v řízení před městským soudem podstatnou otázkou, jejíž posouzení vedlo k závěru, že u stěžovatelky nejsou naplněny předpoklady pro osobní osvobození od soudních poplatků. Kasační stížnost proti tomuto usnesení NSS neshledal důvodnou (viz rozsudek ze dne 21. 2. 2019, čj. 1 As 473/2018-13).

[7] NSS současně připomíná, že v usnesení ze dne 13. 8. 2019, čj. 10 As 265/2019-5, byla stěžovatelka poučena o možnosti požádat o individuální osvobození od soudního poplatku podle § 36 odst. 3 s. ř. s. Této možnosti však stěžovatelka nevyužila.

[8] Stěžovatelka dále ve sdělení ze dne 21. 8. 2019 namítala, že brojí proti procesnímu rozhodnutí městského soudu, a tudíž má být od povinnosti hradit soudní poplatek osvobozena. Touto otázkou se zabýval rozšířený senát NSS v usnesení ze dne 9. 6. 2015, čj. 1 As 196/2014-19, č. 3271/2015 Sb. NSS. Rozšířený senát dospěl k závěru, že „dotazuje-li se tedy první senát, zda lze považovat skutečnost, že stěžovatel napadá kasační stížností usnesení krajského soudu o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku, samu o sobě za důvod k tomu, aby NSS nepožadoval po stěžovateli zaplacení soudního poplatku za řízení o kasační stížnosti, pak odpověď zní, že nikoliv“ (bod 22). Podle tohoto judikátu stěžovatel nemusí v řízení o kasační stížnosti splnit poplatkovou povinnost a podmínku povinného zastoupení v případě, že napadá rozhodnutí krajského soudu o procesních návrzích,

pokračování

které učinil v průběhu řízení o žalobě. O takové rozhodnutí se ovšem v daném případě nejedná. Předmětem přezkumu je totiž usnesení městského soudu o zastavení řízení, kterým se řízení o žalobě končí. Nejedná se tedy o důvod pro to, aby NSS nepožadoval po stěžovatelce splnění poplatkové povinnosti, resp. povinnosti povinného zastoupení.

[9] V přípisě ze dne 21. 8. 2019 stěžovatelka navíc uvedla, že toto podání je též stížností podle § 164 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, na předsedu desátého senátu, protože údajně stěžovatelku nesprávně vyzval k zaplacení soudního poplatku a předložení plné moci advokáta. NSS k tomu nad rámec výše uvedeného uvádí, že toto tvrzení stěžovatelky nevyhodnotil jako námitku podjatosti, kterou by měl předložit k rozhodnutí (§ 8 odst. 5 s. ř. s.). Stěžovatelka je oprávněna v souladu s § 164 odst. 1 zákona o soudech a soudcích obrátit se se stížností na orgán státní správy soudu.

[10] S ohledem na vše výše uvedené NSS uzavírá, že mu nezbylo než řízení o kasační stížnosti podle § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích ve spojení s § 47 písm. c) s. ř. s. zastavit. Jelikož bylo řízení o kasační stížnosti zastaveno, nemá podle § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. žádný z účastníků řízení právo na náhradu jeho nákladů.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. září 2019

Zdeněk Kühn
předseda senátu